

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat bij de op heden bij Heeren Gedeputeerde Staten ingevolge Hun Ed. Groot Achtb. resolutie van 7 Februarij jl. plaats gehad hebbende negende Uittoting uit de Negotiatie ten laste van de provincie *Vriesland*, groot driemaal honderd duizend Gulden, ter gedeeltelijke bestrijding kosten van aanleg van den Straatweg van Leeuwarden naar de Grensscheider met de provincie *Groningen*, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 15 Maart 1829, no. 4, zijn uitgeloofd geworden de navolgende *twintig* aandelen, ieder groot vijf honderd Gulden, als:

No. 17, 70, 80, 96, 113, 141, 168, 179, 227, 231, 259, 261, 268, 315, 318, 346, 401, 518, 528, en 600;

die afgelost zullen worden met primo Julij 1839, tegen intrekking der Obligatien met de daarbij behorende Coupons, bij den Heer Administrateur van 's Rijks Schatkist te Leeuwarden, in Assignatien op den Agent van den Algemeenen Rijks Kassier aldaar.

Leeuwarden,
den 7 Maart 1839.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6 Maart. Volgens eene vrij nauwkeurige opgave, nopens den uitslag der heden namiddag ten vier ure bekende verkiezingen, delft de partij van het ministerie *Molè* het onderspit, en schijnen de zamengespannene opposanten op eene, ofschoon geringe, meerderheid te mogen rekenen.

Gisteren avond waren er, volgens de verklaring van het meest geachte ochtendblad van de partij der bewindslieden, 194 ministeriële gedeputeerden benoemd; 206 opposanten, en drie, welke denkwijze geenszins op goede gronden konde worden gewaardeerd. Aan de nauwkeurigheid van deze opgave kan niet worden getwijfeld. Sedert is het aantal der ministeriëlen met zes, en dat der opposanten met elf vermeerderd, en hadden dus de laatstgenoemden eene meerderheid van 18 à 20 stemmen erlangd. Ten aanzien van de nog overblijvende 39 benoemingen had men geen bericht. Het is niet waarschijnlijk, dat al deze benoemingen in den zin van het ministerie zullen uitvallen, en men mag het alzoovoor zeker aannemen, dat het bewind van den heer *Molè*, indien het in stand blijft, de opening der aanstaande zitting zal moeten afwachten met eene stellige minderheid, of met eene niet noemenswaardige meerderheid.

Geen wonder derhalve, dat op nieuw het gerucht wordt verbreid, dat de thans nog in functie zijnde bewindslieden volhardten bij hun reeds eenmaal uitgedrukt verlangen, om van hunne waardigheden te worden ontslagen; — een verlangen hetwelk Koning *Philips* in der tijd niet heeft ingewilligd, om dat hij eerst het gevoelen des volks, tegenwoordig door de bij de wet erkende kiezers, ten aanzien dezer belangrijke aangelegenheid, verlangde te kennen.

Men beweert, dat de Koning er grooten prijs op stelt, om, welke ook de loop der zaken moge zijn, de heeren *Molè* en *Montalivet* in het bewind te behouden, en genegen is, om al zulke verdere personen als ministers aan te nemen, welke zich met deze staatslieden zouden kunnen verstaan. Van de zijde der liberale oppositie wordt verbreid, dat de afgebrokene onderhandelingen met den maarschalk *Soult* weder zijn hervat, en dat deze omstandigheid eene verdere daling der openbare fondsen heeft verhinderd. Van de zelfde zijde wordt verzekerd, dat het bewind, in de gegevene omstandigheden, het geraden zoude hebben geoordeeld, om de opening van de wetgevende vergadering, welke op den 26 Maart was bepaald, tot den 10 April uit te stellen.

Indien de Koning zich genoodzaakt vindt, het geen meer en meer waarschijnlijk is geworden, om het ontslag van het ministerie *Molè* te verleenen, is het zeer bezwaarlijk te gissen, uit welke der vier hoofdpartijen, waaruit de coalitie is zamengesteld, opvolgers zullen worden gekozen. Deze hoofdpartijen zijn: de doctrinaires, tegenwoordig door den heer *Guizot*; de zoogenoemde gematigde liberalen, onder de vlag van den heer *Thiers*; de heftige liberalen, onder den heer *Odilon Barrot*, en de monarchalen of erkende aanhangers van den oudsten tak der *Bourbons*, onder den heer *Berryer*.

Aan de laatstgenoemden kan niet worden gedacht, en aan de warme liberalen niet dan in den uitersten nood. De Koning zoude alsdan moeten kiezen tusschen de heeren *Guizot* en *Thiers*, en wel tot den eersten moeten besluiten, indien hij eene blijvende goede verstandhouding met de Noordsche Mogendheden mogt verlangen.

De legitimisten juichen, en zien in de vernedering van het ministerie *Molè* niets anders dan de vernedering van de dynastie, die door de Julij-revolutie ten troon is verheven.

Van den 7den. De Fransche verkiezingen zijn nagenoeg afgelopen. De nieuwsbladen geven zeer verschillende cijfers van het getal der door het ministerie of de coalitie verworven stemmen. Hetgeen door al deze tegenstrijdige opgaven heen schijnt is, dat het personeel der kamer niet belangrijk zal worden gewijzigd.

Het *Journal des Débats* classificeert volgenderwijze de heden bekend geworden verkiezingen: van 431 verkiezingen behooren 214 tot het ministerie, 213 tot de coalitie, 4 zijn onzeker.

De *Presse* beweert, dat het ministerie 240 en de coalitie 219 stemmen voor zich tellen.

De *Commerce* zegt daarentegen, dat de coalitie eene meerderheid van 36 stemmen zal hebben.

De *Constitutionnel* brengt die meerderheid niet hooger dan 17 stemmen.

De *Temps* kent aan de coalitie een voordeel toe van 46 stemmen.

Van al die berekeningen schijnt ons die van het *Journal des Débats* de meest met de waarheid overeenkomstige toe. De kamer zal genoegzaam weder worden wat zij is geweest.

Men hoort overal bijkans van niets anders spreken dan van de aftreding der ministers.

Gisteren avond werd de maarschalk *Soult* op de Tuillerien ontvangen, die, naar men verzekerde, met de organisatie van een nieuw kabinet zoude worden belast, doch welke zamenkomst tot geen resultaat moet hebben geleid.

Heden blijft het gerucht stand houden, dat de Koning de demissie der ministers van de hand wijst en dat hij wensch, dat zij zich voor de nieuwe kamer zullen vertoonen; intusschen blijven zij op het nederleggen hunner portefeuilles aandringen.

Wij vernemen dezen ochtend, dat de heer *de Broglie* bij den Koning is ontvangen en dat er kwestie is, om de reorganisatie van het kabinet aan hem op te dragen. Men voegt er bij, dat die heer dezen last heeft afgewezen, doch dat hij, ten gevolge van nieuwe aanzoecken, bedenkt om het morgen heeft verlangd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 7 Maart. In de kamer van heden werden de beraadslagingen over het aanhangige wets-ontwerp voortgezet.

De eerste spreker was de heer *Simons*, een gedeputeerde van Limburg, die zich heftig tegen allen afstand verklaarde. Het aannemen des tractaats zou de schande en de oeneer van België zijn; want het tractaat is onteerend in zijne beginselen en in zijne gevolgen, en België, door hetzelfde aan te nemen, zou zijn doods vonnis teekenen. Frankrijk zal later er voor moeten boeten, dat het de oudste dochter der Julij-revolutie dus verlaat. Het heeft den dood van Polen bijgewoond; gelijk het thans de verbrokkeling van België zal bijwonen; het zal, wanneer het zijn vrijheidmoordend stelsel vervolgt, die lafhartigheid eens durf betonen. De redenaar laakte vervolgens het schandelijke petitionneren, waartoe de regering aanleiding geeft ten einde het te doen voorkomen, als of hare staatkunde binnenlands veel goedkeuring vond. Eene edele houding en eene ongewone geestkracht alleen kunnen het land redden. Holland heeft in 1831, toen het in België viel, daarvan het voorbeeld gegeven. Het gevolg van dien inval was dat de Conferencie de 18 artikelen door het voor België zoo verderfelijke 24 artikelen tractaat verving. Dus hebben trouweloosheid en afvalligheid van de zijde der diplomatie aanleiding gegeven, terwijl men thans tegen België den zoogenoemen eerbied voor de tractaten inroept. Neen, België heeft maar de wapenen op te vatten en behoeft niet te vreezen dat de Conferencie zijne beslul-

ten met geweld zal ten uitvoer leggen; dit had lord *Palmerston* zelf in het Engelsche parlement verklaard. „Kiest,” riep de spreker ten slotte uit, „kiest: roem of schande! Uwe beslissing bevat een dezer twee uitersten in zich. Wat mij betreft, mijne keuze is niet twijfelachtig; ik verwerp het tractaat, ik verwerp het vrijheid-moordend tractaat met al mijn vermogen, en de nakomelingschap zal ons beoordeelen.”

Na dezen redenaar werd het spreekgestoelte beklommen door den heer *Devaux*, die in breede en talentvolle ontwikkeling trad tot betoog der stelling dat er voor België dringende noodzakelijkheid bestond om een tractaat aan te nemen, zonder hetwelk het zijne nationaliteit nimmer zal kunnen vestigen. De spreker wierp vooraf een vlugtig oog op den politieken toestand der vreemde Mogendheden sedert 1830. In Frankrijk was geene hoop meer voor België; wel zijn daár de regeringloosheid en het republikanisme verwonnen, maar welke hoop kan men op de Fransche oppositie vestigen die, terwijl zij hare sympathie betuigt, eigenlijk alleen de Rijngrans voor Frankrijk bedoelt. Overigens zag de spreker in eene spoedige toekomst in Frankrijk gebeurtenissen te vermoeten, die zeer zeker uitbarsten zullen en ook België, zoo dit zich niet haast zich door Europa te doen erkennen, tot deszelfs ondergang medeslepen kunnen. Men heeft overigens ten onregt België met Polen vergeleken. België kan zijne nationaliteit door zijnen vorigen meester doen erkennen, en dit zonder oorlog, zonder drukkende kosten. Daarbij geeft ieder bij het tractaat iets toe. Rusland geeft toe, omdat het de waarde van den toekomstigen troon der Prinses van Oranje vermindert. Holland geeft toe omdat het België erkent. Na den vrede zal België zich met opgeheven hoofd onder de volken bewegen. Wat den spreker betrof, zou hij voor het tractaat stemmen, want dit was het eenige middel om de Belgische onafhankelijkheid en nationaliteit te vestigen.

De heer *Angilles* sprak tegen het ontwerp. Hij protesteerde tegen den afstand van Limburg en Luxemburg; hij eerbiedigt de overtuiging der voorstanders van den vrede; hij wil gelooven dat zij opregtelijk leed gevoelen daartoe gedwongen te zijn, doch hij gelooft dat de tegenstand nog vele kansen van redding aanbiedt, buitendien zou hij geen oogenblik geluk meer kunnen smaken, zoo hij er in bewilligen konde, zijne goedkeurende stem aan het wetsontwerp te hechten, want het zou hem alsdan gedurig toeschijnen, alsof hem de verlatene 400,000 Belgen zijne trouweloosheid verweten; want Koning *Willem* zal zijne gedane beloften niet houden en zoo velen, die tot de Belgische omwenteling zoo krachtig medegewerkt hebben, zullen aan zijne wraak blootgesteld zijn. Hij, de spreker, wilde niet dat men eens zou kunnen zeggen dat hij van de kamer van 1839 was, dat hij het land bedorven en regeringloosheid veroorzaakt heeft.

De heer *Desmanet de Biesme* onderzocht de kwestie van eer, en betoogde dat België's eer, door de aanneming des tractaats geenszins had te lijden. Tegen over den vasten wil der mogendheden zou een wederstand van België eene dwaasheid, een zelfmoord zijn. De industriële crisis kan alleen door den vrede eindigen. Er ontbreekt in België geen geld, doch dit geld zal eerst, bij de zekerheid van den vrede, uit de kassen te voorschijn komen. Een redenaar der Fransche conventie heeft eens gezegd: Mogen de kolonien liever dan een beginsel vergaan! en de kolonien zijn vergaan. Dit is en kan het doel van België thans niet zijn. De redenaar weent bij de gedachte van 400,000 burgers van het moederland te moeten scheiden, doch de wil der noodzakelijkheid gebiedt zulks.

Van den 8sten. In de zitting van heden heeft de heer *Desmet* eene redevoering uitgesproken. Hij trad in breede ontwikkelingen om het nieuwe tractaat, hetwelk de conferencie aan België wil opdwingen, af te weren, terwijl de conferencie geen ander doel schijnt te hebben dan eerst eene restauratie in België en daarna eene restauratie in Frankrijk te weeg te brengen. Hij gaf zijne verwondering er over te kennen, dat men eenen man, die door zijne zoo even uitgegevene brochure bewees, dat hij geenerlei sympathie gevoelde met de zaak van Luxemburg, welke men thans lafhartig verliet, naar Londen gezonden had om de belangen van België te verdedigen. Hij vroeg of het op kosten der regering was dat de Brochure van den heer *de Gerlache* was uitgegeven.

De minister van oorlog verlangde het woord, niet, zeide hij, om op de beleedigende uitdrukkingen, waarmede de verdedigers van den tegenstand de voorstanders van den vrede overladden, maar om de redeneringen van hen te wederleggen, die het deden voorkomen als of de aanneming van het tractaat de nationale eer en vooral des volks kwetste. Niemand wil bepaaldelijk den oorlog; men wil dat België eene defensieve houding aanneeme tot dat het zal aangetast worden. Maar juist dit stelsel zou gevaarlijk voor het leger zijn. Men moet zich voor eenen ernstigen tegenstand verklaren of van allen tegenstand afzien, onzijdigheid zou thans hetzelfde beteekenen als onvermogen. Het zal niet de schuld des tractaats, maar wel de schuld des lands zijn, want het leger zal het land verdedigen, zoo de voorwaarden der verdediging slechts mogelijk zijn. Men heeft ook, zeide de minister, de naamlooze maatschappijen als verderfelijk voor België en voor België's handel doen voorkomen; doch het zijn niet de naamlooze maatschappijen die lijden; hij had op dit oogenblik voor zich liggen het verslag van personen met het toezigt over de commerciële maatschappijen, waaruit bleek dat in eene Belgische stad onlangs vier der voornaamste fabrikanten genoodzaakt zijn geweest hunne etablissementen te sluiten.

De minister van binnenl. zaken achtte zich genoodzaakt, zeide hij, om den aanval af te wenden, die door den heer *Desmet* gerigt was geworden tegen eenen man, die zoowel door zijne hooge stelling als door zijn karakter achtingswaardig is, en die aan België twee schitterende diensten bewezen heeft, de eene door zich met eene moeilijke zending te belasten, en de tweede door den moed te hebben thans openlijk voor zijn gevoelen uit te komen. De vraag of hij dezelfde taal ook ten overstaan der conferencie gevoerd heeft, is beleedigend; zijn eenig doel was om de mogendheden tot het goedkeuren der voorstellen van België over te halen. Overigens was zijne brochure door hem uit eigene beweging en op eigene kosten uitgegeven.

Na eene kleine en onbelangrijke woordenwisseling over de vraag of zij, die een amendement hebben voor te stellen niet de overige redenaars dienden voor te gaan, en welke vraag de kamer ontkenend scheen te beantwoorden, beklom de heer *Liedts* het spreekgestoelte. De Redenaar onderzocht de kwestie van grondwetigheid, welke door den heer *Doignon* bereids uitvoerig behandeld was, en waarmede zich ook de tegenstanders van het tractaat beurtelings hebben bezig gehouden. Hij beweerde dat alle beschaafde natien zich ten allen tijde het regt voorbehouden hebben om te beslissen over het gepaste, om tot hun grondgebied iets bij te voegen of daarvan een gedeelte af te staan. Dit regt is in alle grondwetten uitgedrukt. Een individu mag liever verkiezen te sterven dan een zijner ledematen te missen maar eene natie kan dit niet doen. Het congres, uit vrees voor de inkruipen der regering, heeft de wetgeving met een volkomen regt daartoe gewapend; er was meer dan een bloote twijfel toe noodig om de kamer onbevoegd te verklaren, en buitendien was deze vraag bereids in 1831 beslist. De redenaar besloot met te beweren dat de kamer het regt en de magt had om het tractaat goed te stemmen.

Daarna heeft de heer *d'Hoffschmidt*, gedeputeerde van het afgestane gedeelte van Luxemburg, in eene heftige redevoering zijne verontwaardiging wegens hetgeen hij een schandelijk tractaat noemde, aan den dag gelegd.

De heer *Mercier* onderzocht al hetgeen sedert Koning *Willem*'s toetreding tot de 24 artikelen binnenslands is voorgevallen, en zier daarin het bewijs dat alle hoop verloren en dat het oogenblik gekomen is om toe te geven. De discussie over het adres in de Fransche kamer heeft bewezen dat, ook in het geval eener ministerie-verandering, België geene meer gunstige voorwaarden heeft te verwachten. Daarna ging de redenaar het tractaat zelf aan; ten opzichte van de kwestie der schuld en der Scheidevaart vond hij daarin wezenlijke verbeteringen aangebracht. Wat de territoriale schikking betreft, heeft België, zijns bedunkens, geenerlei regt om wijzigingen daarin te brengen, omdat het zich in 1830 tegen over de vijf mogendheden verbonden, en zelf dikwijls de 24 artikelen als den grondslag van deszelfs regt heeft ingeroepen.

De heer *Cornely* viel vinnig den door het ministerie gevolgden gang aan, en beweerde dat indien de belangen van België bij de conferencie beter verdedigd wa-

ven geworden, men zeer zeker betere voorwaarden zoude hebben verkregen. De spreker vond het bewijs, dat de belangen des lands verwaarloosd zijn geworden, ten overvloede ook nog daarin dat de regering alle mededeeling van stukken weigende. De spreker eindigde met te vorderen, dat aan de Kamer eenige inlichtingen zouden gegeven worden nopens de onderhandelingen, die tot de uitwisseling van een gedeelte van Limburg tegen een gedeelte van Luxemburg hebben geleid.

De minister de Theux antwoordde dat het voorstel daartoe gedaan was door de conferentie zelve, die eene dubbele kwestie daarbij op het oog had; men wilde de Fransche grens aan de zijde van het Waalsche gedeelte van Luxemburg deken en aan den anderen kant had men de kwestie der enclaveringen in het Limburgsche. De minister verklaarde dat hij nopens dit onderwerp geene stukken konde overleggen, vermits er slechts een enkel stuk bestond, namelijk de beslissing zelve der conferentie, eene beslissing die destijds met zoo veel overhaasting genomen werd, dat de regering den tijd niet had zich daartegen te verzetten.

De vergadering gaat den 44 ure uiteen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 7 Maart. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, Donderdag, is ingekomen een verzoekschrift van Cuijlenburgh en andere ingezetenen uit Schoonhoven, betreffende het ontwerp van wet nopens de gouden en zilveren werken. Hetzelve is aan de commissie tot de verzoekschriften gezonden.

Door den heer Akerlaken, wordt, namens den schrijver, aan de kamer hulde gedaan van twee werken, als: 1°. Bijdragen tot beschouwing van het Nederlandsch Wetboek van Koophandel; en 2°. Gedenkschrift van het vijf en twintigjarig bestaan van Nederlands Verlossing. — Plaatsing in de boekery.

De commissie tot de verzoekschriften doet, bij monde van de heeren Snouck Hurgronje, Romme, Röell van Hazerswoude, Wynaendts en Kniphorst, verslag op een aantal in hare handen gestelde stukken, als: 1°. van A. Huysman en vier andere grondeigenaren te Raamsdonk, in Noord-Brabant, die zich beklagen, dat hun geene schadevergoeding verleend wordt voor hunne, ten behoeve der inundaties, onteigende landerijen, en dat zij, in plaats van die schadevergoeding te ontvangen, zelfs verplicht geweest zijn de grondbelasting voor die gronden op te brengen. Dit stuk zal ter griffie worden nedergelegd, omdat hetzelve bij de eventuele daarstelling van eene nieuwe wet op de onteigening, in overweging kunne worden genomen.

2°. Van J. Cramer, die, uit hoofde van vijf en dertigjarigen ouderdom, ontslag uit de dienst verzoekt, waarop hij, zoo hij beweert, alle aanspraak maken mag. — Orde van den dag.

3°. Op een adres van Frans Tjallingii en verdere zoutbranders te Harlingen, waarbij de adressanten, met overlegging van een afschrift der ten deze gediend hebbende reclame, te kennen geven zich in April 1836 te hebben gewend tot den heer Staatsraad Gouverneur der provincie Friesland, ten einde de oorzaken te ontwikkelen van den kwijnenden toestand waarin de zout-fabrieken, zoo wel te Harlingen als op vele plaatsen elders in dit Rijk, verkeerden; hetgeen, hunnes inziens, in vermoedelijke misbruiken en fraudulente uitslagen op eenige andere plaatsen moet worden gezocht; welk vermoeden zij, met aangeving hunner beweeggronden, vooral koesteren ten aanzien van de stad Leiden, alwaar zij de surveillance zeggen te wanstouwen, vermits in die plaats, waarmede zij voor dezen, uit hooft van bijzondere der stad Harlingen gunstige omstandigheden vermogten te concurreren, het geraffineerde zout van 20 — 25 cents beneden hunne noteringen wordt afgezet en verkocht; uit welk een ander zij destijds aanleiding namen om de tusschenkomst van den heer Staatsraad Gouverneur bij de hoofd-administratie in te roepen, en alzoo hulp en bescherming voor hunne fabrieken verleend te krijgen; — dat deze vroegere reclame, voor zooveel hun bekend is, nimmer eenig gevolg heeft gehad; terwijl dezelfde staat van zaken, en de oorzaken van hun beklag, sedert dien tijd nog zouden zijn verergerd; — dat zij mitsdien zich gedrongen gevoelen, hunne vroeger geuite denkwijze onder de aandacht van U Ed. Mogenden te brengen en alsnu, met uiteenzetting van eenige beschouwingen ten voordeele eener fiscale wet, die alle de lasten bij den inslag zoude regelen, bepaaldelijk verzoeken, dat U Ed. Mogenden de afschaffing der thans bestaande wet op het zout, en derzelver vervanging door die van 12 Mei 1819, in overleg gelieven te nemen. Daar dit verzoek, bij eene eventuele herziening der accijns-wetten in aanmerking kan komen, zoo zal hetzelve ter griffie worden nedergelegd; terwijl het daaromtrent gedaan verslag, op verzoek van den heer van Sijtzama, zal worden gedrukt en rondgedeeld. Datzelfde heer verlangde, uit hoofde van de belangrijkheid van het verzoekschrift, dat dit in deszelfs geheel zou worden gedrukt. — De Voorzitter doet den heer van Sijtzama opmerken, dat dergelijk voorstel ook vroeger wel eens gedaan is, doch men zich altijd bij het drukken van het rapport bepaald heeft; terwijl het stuk zelf steeds ter griffie kon worden ingezien, indien men daarin belang stelde. De heer van Sijtzama antwoordt, dat ook alle stukken niet even belangrijk zijn als het thans behandelde. Het voorstel van den heer van Sijtzama, niet ondersteund wordende, heeft dan ook geen verder gevolg.

4°. Van W. de Jager, polder-ontvanger, die zich beklagt over zijnen aanslag in de personele belasting, en wel van f 24,78, voor het houden van een knecht van weelde; terwijl de aanleiding tot dien aanslag daarin ligt, dat hij de betrekking van polder-ontvanger tegen een jaarlijksch inkomen, van f 50 — bekleedde. De verzoeker vraagt herstel, van dit, zoo hij het noemt, schreeuwend onrecht. — De commissie hoopt, dat het *audi et alteram partem*, hetwelk door een Hollandsch afgevaardigde in eene vorige zitting, bij het indienen van deze petitie, was bijgebracht, een beter lot aan dit voorschrift zal doen te beurt vallen, dan het tot nu toe optoet heeft. Zij stelt tevens voor, hetzelve ter griffie neder te leggen, ten einde bij eene eventuele herziening der wet op het Personeel in aanmerking te kunnen komen. — Daartoe wordt besloten.

5°. Van een ingezetenen van Voorburg, die het nut betoogt van het droogmaken en het drooghouden van het Haarlemmermeer, en het wenschelijke doet zien, dat de aanhoorige streken, door den aanleg van stoomwerktuigen, tegen het steeds meer dreigend wordende binnenwater worden beschermd. Hij beschouwt deze droogmaking als van groot belang voor de welvaart van het land.

Ter griffie nedergelegd.

6°. Van ingezetenen van het voormalig kanton Dalen (prov. Drenthe), die de herstelling van dat kanton verzoeken, waartoe zij zich reeds tot Z. M. hebben gewend. — Nederlegging ter griffie, daar hetzelve wellicht beter, bij eene mogelijke herziening van de regterlijke indeeling des Rijks, in aanmerking zou kunnen komen. Ook zal het op dat verzoekschrift gedaan verslag, op voorstel van den heer Warin, worden gedrukt.

7°. Van S. de Leeuw Emzn., die aan de kamer eenige beschouwingen onderwerpt, nopens de stoomwerktuigen en derzelver werking. — Orde van den dag.

De centrale afdeeling brengt haar algemeen verslag uit over het ontwerp van wet, betreffende den waarborg der gouden en zilveren werken. — Uit dit verslag blijkt, dat er nog vele bedenkingen tegen dat ontwerp gemaakt, en vele vragen betreffende hetzelve gedaan zijn. — De beraadslagingen over hetzelve worden aan de orde gesteld op aanstaanden Maandag, den 11 dezer loopende maand, des morgens ten elf ure, tot welken tijd de vergadering wordt geadjournéerd.

DEVENTER, den 27 Februarij. De Collecte voor de Noodlijdende kerken enz., eergister alhier gedaan heeft de aanzienlijke som van omtrent f 360 opgebracht, zijnde ongeveer zooveel als in vorige jaren de opbrengst dier Collecte over de geheele klassis heeft vloegen. Deze aanzienlijke vermeerdering, ruim viermalen de inzameling van vroegere jaren overtreffende, schrijft men hieraan toe, dat in de kerken, thans door ouderlingen en diakenen langs de huizen is gecollecteerd geworden.

In het belang der goede zaak is het te hopen dat deze doeltreffende wijze van inzamelen elders met hetzelfde gewenschte gevolg beproefd en bekroond worde.

GRONINGEN, den 6 Maart. In de laatst gehoudene algemeene jaarlijksche vergadering van de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, waren aan twee onzer verdienstelijke Stadgenooten, de heeren JAN OOMKENS en HARMANNUS VAGER, medailles toegekend, aan den eersten voor *verbeterde Congrevische Drukken*, aan den laatsten voor een ingezonden *dubbele Zeef voor Koolzaad*, en die medailles aan het Departement Groningen dier Maatschappij toegesonden, met verzoek, om dezelve op de vereendste wijze aan opgemelde heeren ter hand te stellen.

Dienavonds had er beden avond in de Groote Concertzaal de eerste openlijke vergadering van het gemelde Departement plaats, waartoe, behalve de leden van het Departement met broune Dames en de Donatrices, ook uitgenoodigd waren de heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, de heeren Gedeputeerde Staten, de leden van den Raad dezer Stad, de Kamer van Koophandel en Fabrieken, de Commissie van Landbouw, en andere hooge Ambtenaren, alsmede de Directeuren van verschillende Wetenschappen en Kunsten, en de Directeuren van de Maatschappij van Nijverheid, gevestigd te Onderdendam.

De heer Mr. H. O. FRITS, Raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof alhier, sprak in dezelve eene redevoering uit, bevattende een *historisch saferceel van de ontwikkeling der Nijverheid in deze Stad en Provincie, van de oudste tijden af,*

inzonderheid met betrekking tot den Landbouw, den Koophandel en de Nijverheid, en, wat het Fabriekwezen betreft, tot de Boekdrukkery in deze Stad, aan einde van welke zijn edele de medailles aan de bekroonden uitreikte, terw na eenige verpooring, de hoogleeraar P. HOFSTEDER DE GROOT eene bijdrage bevattende de mededeeling van een denkbeeld, dat arbeid en huisselijkheid de bevordering van de Nijverheid hand aan hand moeten gaan, zal deen duurzame welvaart te weeg brengen en onderhouden.

De vergadering werd met muziek begonnen, afgewisseld en besloten, en bijwoond door een zeer aanzienlijk publiek.

LEEUWARDEN, den 11 Maart. Bij koninklijk besluit is het stedelijk stuur van Dokkum gemagtigd, ter vervanging van zeker aldaar onder den naam van *huis-florenen* bestaande belasting, te heffen eene plaatselijke belasting op het geslagt, volgens een door den Koning goedgekeurd tarief.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 1 dezer is de schipper-visiteur op het ncherche-vaartuig, gestationeerd op de Schelde, J. van Meerendonk, benoemd tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Z. M. heeft het Departement van Oorlog gemagtigd om, gedurende dit jaar in het openbaar of onderhands ten behoeve van het Rijk te doen verkoopen al zoodanige oude defecte en buiten dienst gestelde goederen, als in de magazijnen van oorlog of andere militaire etablissementen gedurende het jaar mogten voorkomen zijn.

De Minister van Financien heeft bekend gemaakt, dat de op Maandag gedane inschrijvingen in de negotiatie tot te gelde making van losrenten à 5 ten hondent, ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, volgens het berigt van den 6 Februarij jongstleden, te boven gaan het ter plaatsing aangeboden kapitaal; dat derhalve geene verdere inschrijvingen kunnen worden toegelaten, en dat nader overeenkomstig het 5de en 6de artikel van het gezegd berigt, zal worden bekend gemaakt welk gedeelte van elk der op den eersten dag gedane inschrijvingen kan worden aangenomen.

M E N G E L W E R K.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN, GEDAAN TE LEEUWARDEN, GEDURENDE DE MAAND JANUARIJ 1839.

BAROMETER.

Hoogste stand den 23sten 's middags 12 uur = 772,2 m. m.
Laagste stand den 7den 's middags 12 uur = 730,8 m. m.

GEMIDDELDE STAND.

's Morgens 8 uur = 753,70 m. m.
's Middags 12 uur = 752,90 m. m.
's Middags 4 uur = 753,32 m. m.

Gedurende de geheele maand = 753,30 m. m.

THERMOMETER FH.

Hoogste stand den 14den 's middags 12 uur = 48°.
Laagste stand den 31ste 's middags 12 uur = 26°.

MIDDELBARE TEMPERAATUUR.

's Morgens 8 uur = 34° $\frac{1}{2}$
's Middags 12 uur = 38° $\frac{3}{4}$
's Middags 4 uur = 36° $\frac{3}{4}$
's Avonds 8 uur = 35° $\frac{1}{2}$
Midernacht 12 uur = 34° $\frac{1}{2}$

Gedurende de geheele maand = 36°.

GEOGRAPHISCHE TIJDWIJZER.

Wat door den tijd verstaan moet worden, of wat eigenlijk tijd is, zoude gezegd kunnen worden, eene aaneenschakeling van oogenblikken te zijn, of zoude eene afmeting van eene gestadige gelijkmatige beweging genoemd kunnen worden. Het begin van deze afmeting des tijds, is bij de sterrekundigen de Middag, het begin van eenen dag, de langdurigheid of de maat van eenen dag, is de schijnbare dagelijksche beweging van de zon, die in den tijd, die er tusschen twee op elkandervolgende standen van de zon in den Middagcirkel van eene en dezelfde plaats verloopt. Deze schijnbare dagelijksche beweging van de zon, beschrijft een cirkel, die in 24 uren verdeeld wordt, en den omtrek van ieder cirkel mede in 360 graden, zoo volgt, dat 15 van deze graden, met een uur tijds overeenkomen, en gevolgelyk, twee plaatsen op den aardbol 15 graden in lengte oost of west van elkander liggende, hunne Middagcirkels, ook een uur tijds, van elkanderen zullen moeten verschillen, en alzoo, plaatsen die 15 graden beoosten liggen, de middag een uur vroeger, terwijl plaatsen die 15 graden bewesten de voorgestelde plaatsen liggende, hunne middag een uur later zullen moeten hebben; van daar dat plaatsen op den aardbol, welke niet onder een en dezelfde Meridiaan of Middagcirkel liggen, ook verschillende tijden van den dag zullen moeten hebben, daar het bij den een vroeger, en bij den ander later zal moeten zijn, naar gelang die plaatsen in lengte, 't zij oost of west, van elkanderen zullen gelegen zijn. Het gevolg is dan zoodanig, dat gewone uurwerken, geen andere tijden van den dag zullen kunnen aanwijzen, als dien tijd, voor welken Meridiaan of Middagcirkel zij gelijk gesteld zijn geworden.

Indien men dan een uurwerk begeerde zamengesteld te zien dat ten allen tijde, tegelyk voor alle plaatsen op den aardbol, die verschillende Meridianen of Middagcirkels hebben, (dat is voor die plaatsen die in lengten van elkanderverscheiden) mede den juisten tijd van den dag zoude aanwijzen, zouden naar onze gevoelens (ofschoon geen werktuigkundige) het rondsel van het uurraad, deszelfs tanden moeten vermindert, of die van het uurraad moeten verdubbeld worden; zoodanig, als een gewoon uurraad voorzien ware van 35 tanden, zoude een rad van zoodanig uurwerk 72 tanden moeten hebben, en het rondsel-rad zoude dan die verdeling moeten behouden, om het uurraad in zijn vertraagde gang behulpzaam te kunnen zijn, terwijl de uurwyzersplaat in plaats van den uurwijzer, den tijd zoude moeten aanwijzen, en hetzelve zoude in de 24 uren moeten rondloopen, even als een uurwijzer in den tijd van 12 uren zal moeten doen, daar de minuut-als ook de secondewijzer hunnen gewonen loop zouden kunnen behouden.

De omloop van de uurwyzersplaat zoude moeten geschieden om een cirkelvlak, waarop men twee cirkels zoude beschrijven kunnen, den een in 60 deelen voor de minuten, den ander in 360 graden, voor de lengte; deze beide cirkels, zouden op een platten band beschreven kunnen worden, welke men zoude moeten kunnen rondraaijen, waardoor dan het begin van de telling des tijds, en van de graden van lengte zoodanig zouden geplaatst en vastgezet kunnen worden, als voor welken Meridiaan of Middagcirkel men hetzelve zoude begeeren gelijk te stellen. Op de overige ruimte van het cirkel-vlak, dat om dezen band is heenliggende, zoude nevens de graden van lengte die plaatsen op den aardbol (die men volgens de jongste geographische opgave zoude bekend kunnen krijgen) naauwkeurig moeten worden aangegeekend, en vervolgens zoude de wijzerplaat in tweemaal 12 uren moeten verdeeld worden. Even als een uurcirkel op een globe, als 12 uren voor den middag, en 12 uren voor den nacht; van 12 uren middag tot op de plaats van half een, moest 11 uren, op de plaats van een uur, 10 uren, op de plaats van half twee, 9 uren, en op de plaats van twee uren 8 uren geplaatst worden, en zoo vervolgens, tot dat de 12 uren middernacht komen op de plaats daar anders de 6 uren zouden moeten staan, zoo ook met de namiddags-uren; op de plaats van half twaalf moest gezet worden, een uur, op de plaats van elf uren, 2 uren, en op de plaats van half elf 3 uren, en zoo vervolgens naar beneden, tot dat men weder met de 12 uren op de plaats komt, waar anders de 6 uren zouden geplaatst zijn; midden op de wijzerplaat nevens 12 uren, boven zoude men kunnen zetten, het woord *middag*, onder, het woord middernacht, nevens de namiddags-uren, *namiddag*, en nevens de voormiddags-uren het woord *'s morgens*.

Deze tijdwijzer dan zoodanig zamengesteld zijnde, zoude het begin van de telling des tijds, als mede die van de lengte kunnen afgerekend worden, van welken Meridiaan of Middagcirkel, men hetzelve zoude begeeren. Het beste zoude zijn, zoodanig punt of plaats te verkiezen, wier ligging in lengte, naauwkeurig bekend zoude zijn. Stel dat men hetzelve gelijk stelde over den Meridiaan of Middagcirkel van het Observatorium van Greenwich (welke door ons Gouvernement voor de Lengte als eersten Meridiaan is aangenomen geworden), en dat hetzelve gelijk gesteld werd naar de middelbare middag 12 uren te Greenwich, hetzelve zoude mede te gelijk den tijd aanwijzen, van 10 minuten over 12 uren in Frankrijk, 20 minuten over 12 uren in de Nederlanden, namiddags Een uur in Italië, 2 uren in Turkij, 3 uren in Rusland, 4 uren in Persien, 5 uren in Bom-Baij, avonds 6 uren in Bengalen, 7 uren in China, 8 uren op de Philipijnsche Eilanden, 9 uren in Japan, 10 uren te Botanijsbaaij, 11 uren in de groote Zuidzee, 12 uren of middernacht, op Nieuw-Zeeland; ook zoude hetzelve aanwijzen dat het

... op de Noordelijke Eilanden, 7 uren te Virginia, 8 uren te Florida Canada, 5 uren te Mexico, 4 uren te California, 3 uren in de groote Zuidzee, 2 uren op Ombelie, en eindelijk zonde het 11 morgens of nachts Een uur moeten zijn, op die Eilanden welke onder dien Meridiaan of Middagcirkel in de Stille Zuidzee gelegen zullen liggen. Deze Geographische tijdsbepaling wordt hier meerendeels slechts bij liggende, doch als de graad van lengte, naauwkeurig voor ieder plaats, en de werelddeelen bepaald was, zonde de juiste tijd van den dag ook op eene in deze werelddeelen voor dezelve kunnen aangewezen worden, waarvoor met volkomen zekerheid voor dezelve kunnen aangewezen worden, waarvoor dan hetzelfde tot veel sijnder graad van naauwkeurigheid zonde gebragt kunnen worden.

Zoodanig uurwerk dan op deze wijze na behoren zamengesteld zijnde, zoo zouden ons dan eindelijk nog overblijven om aan te toonen op welke wijze hetzelfde behoorde geregeld en verbeterd te moeten worden. Verschillende wegen worden ons hiertoe aangewezen, doch de kortste en eenvoudigste wijze die bij ons bekend zijn, zullen wij door een voorbeeld trachten voor te stellen, en hier toe zijn deze vergelijkingen.

Daar 24 uren middelbare tijd overeenkomen met 24 u. 3 m. 56,6 seconden alderale of sterretijd, en 24 uren sterretijd met 23 u. 56 m. 4,1 sec. middelbare tijd, waaruit volgt, dat elk uur middelbare tijdsverloop, met 9,86 seconden moet vermeerderd worden, en daarentegen elk uur sterretijdsverloop, met 9,83 seconden moet verminderd worden, zoo dat dan een uurwerk, dat na den middelbaren tijd gesteld is geworden 3 m. 55,9 sec. dagelijks op den sterredag zoude behoorren te verachten of te vertragen.

Indien dan eene vaste ster (ofverschillig welke) bij voorbeeld de heldere Inboon Arcuturs, geobserveerd ware door den Meridiaan te gaan volgens den tijd op dit uurwerk.

u. m. sec.
1838 den 20 Junij te 8 14 15,5 (a) en dezelfde ster op hetzelfde uurwerk.
" " 25 " " 7 54 8

Alzoo de verachtering m. sec.
in vijf dagen 20 7,5

m. sec.
De verachtering in een dag 4 1,5
De dagelijksche verachtering van het uurwerk be- m. sec.
trekkelijk den sterredag.. 3 55,9

Derhalve de Horologiecorrectie 56 seconden, dat het uurwerk dagelijks zoude na- gaan of verachten, waarna dan hetzelfde door den verzetwijzer of slingerschroef zoude geregeld of hersteld kunnen worden.

Zie daar een uurwerk voorgesteld, dat te gelijk voor alle de werelddeelen op onzen aardbol de uren van den dag zoude kunnen aanwijzen, hetwelk men daaronder een Geographischen Tijdwijzer zoude kunnen noemen, dewijl wellicht, op deze, of dergelijke wijze, eene zoodanige voor ons Koninkrijk of voor de Provincie, zoude zamengesteld kunnen worden, hetwelk men dan door de aangewezen weg van verbetering (en deszelfs gang) dien graad van naauwkeurigheid konde geven dat hetzelfde, als het ware, tot eene algemeene Regulateur, voor de beste soorten van allerlei uurwerken zoude verstrekt kunnen worden.

Harlingen, den 1 Januarij 1839. J. KALLENBORN.

(a) Men zoude bij deze observaties een horologie kunnen gebruiken, hetwelk voor dien tijd met het Geographische Uurwerk zoude gelijk moeten gesteld worden.

De BOTER te Leeuwarden, den 8 Maart 1839, f 37,50 a f 38,50.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzeitden dag: Rogge f 226,50 het Last. — Tarwe f 11,58 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN. AMSTERDAM, den 9 Maart 1839. Gebi.

NEDERLAND.	Gebi.	Leen. te L. bij R. 5 pCt.
Werk. Schuld a 2 1/2 pCt. 54 1/2 55 54 1/2		Aand. Tavogliere 3 1/2
Dito dito..... 5 " 100 1/2 101 1/2 101		Aand. te Parijs. 3 1/2
Uitgest. Schuld..... 1 1/2 1 1/2 1 1/2		RUSLAND.
Kansbilj. van dito..... 26 1/2 27 1/2 26 1/2		O.H. 1798 en 1816, 5 pCt. 104 1/2 105 1/2 105
Amortia. Synd. 4 1/2 pCt. 94 1/2 94 1/2 94 1/2		Ditodito 1828 en 29, 5 " 104 1/2 105 1/2 104 1/2
Dito dito..... 3 1/2 " 79 1/2 79 1/2 79 1/2		Cert. d. 1831 en 33, 5 " "
Handel-Maats. 4 1/2 " 175 1/2 176 175 1/2		Obl. te Londen.. 5 " "
Nieuwe dito.. 4 1/2 " "		Dito te Hamburg 5 " "
Dito dito 1837. 4 1/2 " "		Inschrijv. in Assig. 6 " "
Entrepôt-Dok. 4 1/2 " "		Certifi. van dito.. 6 " "
O. I. Leening. 4 " "		POLEN.
Dito..... 5 " 97 1/2 98 97 1/2		Aand. met Lot. fl. 300 f
Aand. Kansb... 4 " "		" " " " 500 -
Spoorw. Haarl. " "		PRUISSEN.
Aand. R. Spoorw. 4 1/2 " "		Aand. met Lot. R. 50 f
FRANKRIJK.		Neg. Londen 1830 4 pCt.
Insch. Grootb.. 3 pCt.		OOSTENRIJK.
ENGELAND.		Aand. met Lot. f 100 f
Insch. Grootboek. 3 pCt.		Dito dito f 250.....
SPANJE.		Metalliek..... 5 pCt.
L. bij Ardoin L 85. 5 pCt. 17 1/2 17 1/2 17 1/2		Dito..... 3 " "
Dito bij dito, onb. struk..		Dito..... 2 1/2 " "
Passive.....		Dito te Londen.. 5 " "
Deferred.....		W. B. bij Coll & C. 5 " "
Fransche Uitgestelde...		Dito..... 4 " "
Engelsche dito.....		N. Ween. Aand. fl. 500 f
PORTUGAL.		DENEMARKE.
Oblig. te Londen 3 pCt.		Oblig. te Londen 3 pCt.
NAPELS.		BRAZIL. dito dito 5 " 78 1/2 78 1/2 78 1/2
Cert. bij L. & B. 5 pCt.		LOUISIANA H. & C. 5 " 99 1/2 99 1/2 99 1/2
Dito bij Falc. & C. 5		DARMST. Aand. bij L.

De handel in Hollandsche Fondsen was heden niet zeer uitgebreid. In Integralen waren eenige verkoopers, waardoor dezelve zich niet op hun standpunt van gisteren konden handhaven; Kansbilletten en Aandeelen Handel Maatschappij volgden die beweging, waardoor ook deze iets lager blijven; schijnbaar waren deze verkoopen alleen het gevolg van eenige geldmaking, daar er daarentegen in 5 pCt. O. I. Leening veel vraag was, welker prijs zich goed heeft gehouden. In Ardoin en derzelver Coupons was tamelijk veel handel, en de koers weder iets vaster.

Met goedkeuring van Z. Exc. den Heer Minister van Justitie dd. 9 Februarij 1839, no. 40, zijn de dagen en uren van aanvang der gewone Teregtzittingen van het 7de Kantongereg van het 1ste Arrondissement der provincie Vriesland, hoofdplaats Harlingen, bepaald als volgt:
1°. Burgerlijke en Handelszaken, op Woensdag van iedere week, des morgens ten 9 ure.
2°. Zaken van Politie Overtredingen, op Zaterdag om de 14 dagen, mede des morgens 9 ure.
Harlingen, den 7 Maart 1839. S. S. WIJMA, waarn. Griffier.

De Heer CARL GROSSE, eerste Violoncellist van den Groot Hertog van Oldenburg, zal de eer hebben een CONCERT te geven op Vrijdag den 15 Maart, des avonds ten 7 ure, in de Zaal van VAN DER WIELEN. Entree 1 de persoon.

Gestouwd: Speel: HOBBE WOUDE, en TEUNIA ANKRINGA. den 7 Maart 1839.

Te Gogga is op den 5 Maart 1839 voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon verlost, BERENDINA NOORMAN, geliefde Echtgenoot van Ds. JAN HINGST. Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon, H. LANDWEER, geliefde Echtgenoot van Hooq. den 5 Maart 1839. W. A. BECKING.

... eenen Dochter.

Leeuwarden, den 6 Maart 1839. D. WIJTEMA NICOLAI.
FRANKER, den 6 Maart 1839. Heden is bevallen van eenen Zoon, T. COOPMANS, Echtgenoot van Mr. J. F. VAN ENSCHUT.

Echte kennisgeving.
Heden verlost van een welgeschapen Zoon, J. S. KOK, geliefde Echtgenoot van J. C. MANN, Notaris.
Werkum, den 8 Maart 1839.
Heden verlost van eenen Zoon, R. E. VAN DER VLIET, Echtgenoot van J. A. R. KUITERT.
Leeuwarden, den 10 Maart 1839.

HARLINGEN, den 28 Februarij 1839. Heden na den middag overleed na een langdurig lijden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot HENDERICA BLOMBERG, hebbende slechts den ouderdom van ruim drie en veertig jaren bereikt, waarvan ik drie en twintig in den gelukkigsten Echt met haar mogt vereenigd zijn. Met mijne twee Zoons betreurt ik diep haar gemis, doch vertrouwend dat zij in betere gewesten is overgegaan, zwijgen wij eerbiedig stil, in de hope des wederziens. S. VAN SLOOTEN.

TERNAARD, den 2 Maart 1839. Na eene ongesteldheid van 9 dagen, overleed heden alhier, in den ouderdom van 65 jaren en 4 maanden, onze veel beminde Vader en Behuwdvader TJEERD RIENKS KOOPMANS, in leven oud Graankoopman en Landbouwer alhier. H. T. KOOPMANS. Uit aller naam.

LEEWARDEN, den 4 Maart 1839. Heden overleed in den ouderdom van 54 jaren, de Weduwe van R. J. WAGENAAR, geboren DE WILDE.
DOKKUM, den 7 Maart 1839. Heden overleed alhier in den ouderdom van juist 75 jaren, de Wel Geboren Heer JOHANNES VAN KNIJFF.
Heden overleed alhier in den ouderdom van ruim 78 jaren ANNA FERWERDA, Weduwe MAAGDENBURG. Leeuwarden, den 8 Maart 1839.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE, noodigen bij deze uit de ONDERWIJZERS, ten minste van den derden rang, welken genegen mogten zijn om te dingen naar de School-Onderwijzers posten te Molkwerum en Nijega, de eerstgenoemde vacant geraakt door het pensionneren van Cornelis Wilhelm Schultze, terwijl de laatstgemelde vacceert door het vertrek van Nicolaas Daniel Kroeze naar Hindelopen, om zich uiterlijk vóór den 30 dezer maand in persoon of met vrachtvrije brieven, onder overlegging van hunne bewijzen van algemeene toelating en goed gedrag, practikaal onderwijs, enz., ter Secretarie van gedachte Grietenij aan te melden. — Zullende het vergelijkend examen voor beide Scholen gehouden worden op één dag, zijnde Dingsdag den 16 April eersikomstig, te beginnen des morgens ten 9 ure, in de Grietenij Raadkamer te Koudum.

De voordeelen welke aan de School te Molkwerum verbonden zijn, bestaan in een vast jaarlijksch Tractement uit de Grietenijkas van f 146, met het genot van eene vrije Woning, alsmede in 's jaars f 14 uit de Kerkvoogdijbeurs, voor het waarnemen van het Kusters- en Voorzangers Amht, en in de Schoolgelden van plus minus 27 Kinderen, ieder gerekend tegen 75 Cents in het vierendeels jaar.

Zijnde de voordeelen aan de School van Nijega verbonden, de navolgenden, als: f 170 jaarlijksch Tractement uit de Grietenijkas, met eene vrije Woning en Tuin, voorts f 17 's jaars (waarvan de eene helft uit de Diaconie-, en de andere helft uit de Kerkebeurs betaald wordt), voor de waarneming van het Kusters- en Voorzangers Amht, wordende het getal ter Schoolgaande Leerlingen door elkander gerekend op 30, waarvan ieder 75 Cents in het vierendeels jaar schoolgeld betaalt, met uitzondering van de gealimenteerden, mitsgaders van diegenen welken ofschoon niet bedeed wordende, edoch onvermogen zijnde, gratis onderwijs genieten door de zorg van het Bestuur, als wordende voor dezen slechts de helft van dat schoolgeld betaald, zijnde deze bepaling mede van toepassing op de School te Molkwerum, terwijl aan beide Scholen eindelijk nog is verbonden het Luiden der Klok naar plaatselijk gebruik.

Koudum, Grietman en Assessoren voornoemd, den 8 Maart 1839. G. A. AVENHORN VAN NAUTA. Ter ordonnantie van dezelve.

J. ALBARD GERLSMA, Secretaris.
GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN DANTUMADEEL, convoceren ten verzoeken van Kerkvoogden, de Floreenpligten der Hervormde Gemeente van Rinsumageest, om op Zaturdag den 16 Maart 1839, des voormiddags ten 11 ure, te compareren in de Kerk aldaar, ten einde te delibereren over en te besluiten omtrent het nemen van maatregelen ter voorziening in den zwakken toestand der Bruggen, gelegen in den Rinsumageester Trekweg. Rinsumageest, Grietman en Assessoren voornoemd, den 9 Maart 1839. J. J. BERGSMA. Ter ordonnantie van dezelve.

B. H. VAN DER HAER.
GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WONSERADEEL, convoceren mits deze de Floreenpligten van de dorpen Exmorra, Hichtum, Idsegahuzum en Schraard, om op Dingsdag den 19 Maart e. k., des voormiddags ten elf ure, ieder in derzelver respectieve Dorps Kerken te compareren, ten einde die van Exmorra, Hichtum en Schraard ieder een en die van Idsegahuzum twee nieuwe VOLMAGTEN te stemmen voor de Contributie van Wonseradeels Zuider Zeedijken. Bolsward, Grietman en Assessoren voornoemd, den 9 Maart 1839. M. W. STEENSMA. Ter ordonnantie van dezelve.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 19 Maart 1839, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, in het Grietenijhuis te Menaldum worden aanbesteed: Eenige aanmerkelijke HERSTELLINGEN en VERBETERINGEN aan de HUIZINGE en HERBERG te Menaldum. Het Bestek hiertoe bereikbaar, zal aldaar van af den 13 dezer ter lezing liggen, terwijl op den dag der besteding, des verlangd wordende, nadere aanwijzing in loco zal worden gedaan. Menaldum, den 11 Maart 1839. Grietman en Assessoren van Menaldumadeel.

G. F. BR. THOR SCHWARTZENBERG en HOENENLANSBERG, Ter ordonnantie van dezelve, A. G. VAN DALSSEN FONTEIN.

HET GRIETENIJBESTUUR VAN OOSTDONGERADEEL, zal, op Maandag den 18 Maart 1839, des namiddags ten 2 ure, in het Grietenijhuis te Metslawier, aanbesteden: Het BOUWEN van een STAL en WAGENHUIS, naast het gemelde Grietenijhuis; waarvan het Bestek en de Teekening ter inzage liggen ter Secretarie te Metslawier. Het Grietenijbestuur voornoemd, D. B. v. HAERSMA DE WIT. Ter ordonnantie van hetzelfde, F. WITTEVEEN.

PUBLIEKE AANBESTEDING.

DE GECOMMITTEERDEN van de Brug over de Jorwerder of Laanvaart, liggende in den Grooten Weg tusschen Weidum en Beers, genaamd de Wietsteraghl, zullen, ten overstaan van Commissaris uit het Grietenijbestuur van Baardradeel, op Maandag den 18 Maart 1839, des voormiddags te elf uur, in het Grietenijhuis te Weidum, publiek, bij inschrijving en opbod, aanbesteden: Het VERNIEUWEN en VERLEGGEN van de BRUG, genaamd de Wietsteraghl, met bijlevering van alle de daartoe benodigde MATERIALEN; waarvan het Bestek van af den 6 Maart voor de gegadigden ter lezing ligt in voormeld Grietenijhuis en in het Logement het Lands Weyaren te Leeuwarden, terwijl des morgens van den dag der aanbesteding op de plaats zelve aanwijzing zal geschieden.

Bestgewonnen hooglandsch Hooi. Zal bij boelgoed en gereede betaling worden verkocht op Woensdag den 15 Maart 1839, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van Gertje A. H. van Kastelein te Bozum, en wel in percelen, te zamen uitmakende circa 200000 en staande aan een blok bij genoemde Huizinga.

BELANGRIJK BOELGOED.

De Notaris P. TADEMA, te Leeuwarden, zal, ten verzoeken van den Hoog Wel Geb. Meer Jhr. Mr. B. Th. Baron van HEEMSTRA, Advocaat aldaar, op Heden den 12 Maart 1839 en volgende dagen, telkens des voormiddags precies 10 ure, ten huize van *Posthuma*, bij de Put te Leeuwarden, in het openbaar bij boelgoed en gereed geld, door het eindigen der Handelszaken van den Koopman A. HOLSBERGEN aldaar, finaal uitverkoopen:

Eene zeer aanzienlijke partij GALANTERIEWAREN, bestaande in Winkelen Tafellampen, Kristal- en Glaswerk, mahoniehouten Goederen, fijn Porselein, onderscheidene verlatte Goederen, Spiegels en meer dergelijke voorwerpen.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op Woensdag den 13 Maart 1839, des avonds ten zes ure, ten huize van *Jetze Hoekema*, Tapper te IJlst, bij de finale toewijzing, publiek, bij verhooggeld, aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:

Eene prompte en wel ter nering staande HUIZING en BAKKERIJ, met daar achter gelegen SCHUURTJE en aangenamen TUIN, staande en gelegen binnen de stad IJlst, en geteekend wijk B, nos. 92 en 93, bij H. W. Rodenburg als huurder bewoond en in gebruik, tot den 12 Mei 1840, en alsdan vrij te aanvaarden; komende evenwel de huur van af den 12 Mei 1839, ter som van f 70, ten voordeele van den kooper.

Koren-, Pel-, Mout- en Mostaardmolen te Woudsend.

De Notaris A. W. NAUTA, residerende te IJlst, zal, uithoofde van verandering van bedrijf, publiek bij strijk- en verhooggeld, aan den meestbiedenden presenteren te verkoopen:

Een welbekante en voor korte jaren aanmerkelijk vertimmerde en bijna geheel verbeterde ROG-, TARW-, PEL-, MOUT- en MOSTAARDMOLEN, het Lam genaamd, hoog op Stelling 6 el 2 palm, met 4 paar Steenen, en hebbende eene vlugt van 23 el 5 palm, metderzelver MOLENHIEM, JAGTHUIS en aanbeldende KNECHTS WONING, alles zeer geschikt en aangenaam staande en gelegen aan het Vaarwater te Woudsend, benevens eene BOOT met Zeil en Treil, zoodanig als een en ander bij den eigenaar M. A. Tromp wordt gebruikt en bezeten, en op den 1 Mei 1839 of vroeger te aanvaarden.

Wie hieraan gading maakt, komt op Donderdag den 14 Maart 1839, des namiddags ten 2 ure, bij de beschrijving, ten huize van den Logementhouder Jan Tjeerds Nollens, te Woudsend, en 14 dagen daarna bij de finale toewijzing, en koope op Voorwaarden dan voor te lezen, die inmiddels bij den voornoemden Notaris kunnen vernomen worden, bij wien, zoo mede bij den eigenaar, het te veilene inmiddels uit de hand in koop kan worden verkregen.

Verkoop van een Veerschip.

De Notaris A. BINNERTS, residerende te Heerenveen, zal, op Donderdag den 14 Maart 1839, des avonds 6 ure, bij voorloopige toewijzing, ten huize van den Kastelein Raadveld, te Oldeboorn, publiek ter verkoop aanbieden:

Een uitmuntend sterk betimmerd VEERSCHIP, de *Hoop* genaamd, met het regt van Veer en Octrooi, varende wekelijks van Oldeboorn op Joure en Heerenveen, alsmede pro quota voor de helft op Gorredijk et vice versa, met den Schipper of de Schippers, varende van Oldeboorn op Leeuwarden en Sneek, met deszelfs staand en loopend Want, twee Zeilen, vijf Fokken en verderen Inventaris, zoodanig hetzelfde door den Eigenaar *Sijbren Kuiper* wordt bevaren en dadelijk na de finale toewijzing is te aanvaarden.

Zijnde bij voornoemde Notaris inmiddels de Voorwaarden en alle verdere Inlichtingen te vernemen.

De Notaris N. MEIJER, te Bolsward, zal, door het Ministerie van zijnen Ambtgenoot den Heer E. T. KUIPER aldaar, publiek tegen uitloving van verhooggeld, op aanneemelijke Condities, presenteren te verkoopen:

Eene kapitale HEEREN HUIZINGE en ERF, benevens een grooten met smaak aangelegden en geheel met eenen steenen muur omringden TUIN cum annexis, staande op de Jongemastraat aan den hoek der Kerkstraat te Bolsward, het *Jongemahuis* genaamd, geteekend letter E, no. 661, bekend bij het Kadaster sectie A, nos. 426 en 426a, voor eene inhoudsgrootte van 9 v. roede 70 v. el, bij de Erven van wijlen den Wel Edelen Heer H. Braunius Oeberius, als eigenaars in gebruik, voorzien van tien zoo behangene als onbehangene Beneden- en Bovenkamers, waaronder drie bijzonder groote Zalen, royale Keuken, Kelders en verdere Commoditeiten; breeder bij Billetten omschreven.

Den 12 Mei 1839 vrij te aanvaarden, en te bezichtigen drie dagen vóór en op de verkoopdagen, van 11 tot 3 uren, op vertooning van een permissie biljet van eerstgenoemden Notaris.

Wie hieraan gading maken, komen op Donderdag den 14 Maart 1839 bij de finale toewijzing, ten huize van J. Eijssma, in het Logement het Hert te Bolsward, des namiddags te 2 uren.

De Condities zijn inmiddels te vernemen bij bovengenoemde Notarissen.

BOELGOED.

De Notaris T. ALMA, te Menaldum, zal, op Woensdag den 20 Maart 1839, precies ten 8 ure voor den middag, ten sterfhuize van wijlen *Trijntje Piesers*, nabij het Blaauwhuis onder Dronrijp, bij boelgoed, en tegen Contante betaling, verkoopen:

Een uitmuntend BOEREREEUW en BESLAG, bestaande in: 13 kalve en 1 vare Koe, 1 Kalfrier, 3 vare Dito, 4 Hokkelingen, 1 Bul, 1 zwart bereden Merriepaard, 1 vet Varken, ongeveer 8 koeëten Hooi, staande aan de Vaart, 2 beslagen Hooiwagens, 1 Chais, Aardkar, 1 beste zware Landrol, Sleeptrog, Kret, Balkladder, Tjenne met 4 koperen hoepen, 7 koperen Emmers, 9 houten Dito, 1 Kaaspers, Ketel, Kaasvat, beste Brokaad, Schalen en Evenaar, 5 Molentijnen, houten Aden, Tijmme, Harken, Vorken, geroookt Spek en Vleesch enz. Voorts MEUBELN en HUISGERADEN, als: 1 Kabinet, 2 Pulpitums, 1 Bureau, 4 Bedden met toebehooren, 11 Kussens, 8 Dekens, Staartstukloek, Hoekbufet, Theekast, Tafels, Stoelen, Spiegels, Porselein, Glas, Aarde en IJzerwerk, Koper, Tin, enz., 1 Boot met Zeil en Treil, en al hetgeen ten dage des verkoops meer te voorschijn zal worden gebragt.

De Notaris H. B. KLAASESZ, te Ternaard, zal, op Woensdag den 20 Maart 1839, des namiddags ten 4 ure, ten huize van S. L. Rosema, op de Streek onder Betterwird, presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend stuk BOUWLAND, bij den Pelmolen onder Betterwird gelegen, genaamd de *Dijk*, groot ongeveer 2 bunders 20 v. roede; doende eene jaarlijksche onzuivere huur van f 156.90.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdagen den 27 Maart en 3 April 1839, telkens des avonds ten 7 ure, ten huize van *Lambertus Remkema*, bij de Groote Sluis aldaar, bij de provisionele en finale toewijzing, ingevolge bekomen regterlijke autorisatie, in het openbaar verkoopen:

1. Eene HEEREN HUIZINGE c. a., staande aan den Noordkant van de Noorderhaven binnen de stad Harlingen, wijk A, no. 16, Kadaster sectie A, no. 316.
2. Eene WINKELHUIZINGE c. a., aldaar, wijk A, no. 39, Kadaster sectie A, no. 347.
3. Eene STALLING, achter het vorig perceel, in de Droogstraat, Kadaster sectie A, no. 348.
4. Een AANDEEL naar f 400 participerende in het eigendom van het BEURT-SCHIP van *Amsterdam* op *Harlingen*, bevaren wordende door den Beurtschipper *Aldert Gerrits Kreil*.

De aanvaarding der drie eerste percelen zal zijn den 12 Mei 1840. — Condities zijn te vernemen ten Kantore van bovengenoemden Notarissen.

Verkoop van Manufacturen enz.

De Curatoren in het faillissement van MEINE JANS KLIJNSMA, Koopman te Eesterga, zijn voornemens, ten overstaan van den Heer J. W. KLEIN-SCHMIT, Griffier bij de Arrondissements Regtbank te Sneek, bij continuatie, op Donderdag en Vrijdag den 14 en 15 Maart 1839, aan te vangen 's morgens ten tien ure, in het Logement de Stad Munster te Sneek, publiek te doen verkoopen: Eene aanzienlijke partij MANUFACTUREN, LAKENS, DUFELS, LINNENS, enz., enz.; alles behorende tot voormeld faillissement.

De Curatoren voornoemd,
Mr. H. HIDDINGA.
Mr. S. WIJBENGA.

HOUTVERKOOPING,

Zaterdag den 16 Maart 1839, des namiddags ten één ure, van veertig ESSCHEN BOOMEN, eene partij KAPHOUT, VRUCHTBOOMEN, RIJS, DAMLEGGERS en PALEN, voor Wagenmakers en Wielderaijers, alles geroeid liggende aan de Vaart in de Hovinge van *Sikke Douwes Westra*, te Tzummarum.

Houtveiling op 6 maanden crediet.

De Notaris J. G. van BLOM, te Dragten, zal, op Donderdag den 14 Maart 1839, des middags precies te 1 ure, ten huize van den Herbergier *Rombert Posthuma*, te Dragten, publiek presenteren te verkoopen:

4 Ladingen beste Eiken WOODBOOMEN, zeer geschikt voor Scheepstimmerlieden en Wagenmakers, benevens Esschen, Iperen en Wilgen BOOMEN, liggende aan de Vaart te Dragten, en aangevoerd door de Kooplieden POPPE DUURSMA en GERRIT BOONSTRA.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Donderdag den 14 Maart 1839, des voormiddags ten 10 ure, in de Stads Herberg, bij *Jacob H. Mulder*, aldaar, bij boelgoed, tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen: 5 Melke Koeijen, 2 kalve en 1 vette Dito, 1 bruin Merriepaard, 4 koesëten best gewonnen Hooi, 1 Chais, 1 Boot met Zeil en Treil, 1 koperen Emmer, 2 houten Dito, 1 Gereid en Hoofdstellen, verder 1 nieuw eikenhouten Kabinet enz.

Uit de hand te koop,

OP ZEER GEMAKKELIJKE TERMIJNEN VAN BETALING:

Eene hechte en sterke HUIZINGE, met daarachter gelegene TIMMER-SCHUUR en AANBEHOOREN, staande op de Streek onder Aalsum bij Dockum, door den Molenmaker H. W. Bijlsma bewoond en gebruikt; den 12 Mei 1839 vrij te aanvaarden.

De gegadigden kunnen zich hieromtrent in persoon, of bij vrachtvrije brieven, vervoegen bij den eigenaar I. J. van der WERFF, te Dockum.

Uit de hand te koop,

Tot vermindering van prijs: Eene aanzienlijke partij EIKEN PIJSTAVEN, geschikt voor alle vaten, lang 1 el 95 duim, breed 17 duim, dik 9 duim. Te bevragen bij P. S. van KAMMEN, te Kootstertille.

Te huur, om dadelijk te aanvaarden:

Een stuk best GREIDLAND, groot 2 bunders 75 v. roede, gelegen aan de Dockumer Ee, bij de Cornjummer Brug.

Te bevragen bij den Eigenaar B. ARONS DRIELSMA, Negotiant in Effecten in de Kleine Kerkstraat te Leeuwarden; bij wien dagelijks gevaceerd wordt met het bezorgen van NIEUWE STELLEN COUPONS bij 24 pct. Werkelijke Schuld en alle andere Effecten.

Aan de Liefhebbers van schoone Bloemen.

Bij den Ondergeteekende, wonende achter de Hoven bij Leeuwarden, zijn te bekomen de onderstaande BLOEMEN, voor kasten en bakken, alsmede voor den kouden grond.

Dito voor randen, als: Primulaverus, Tuinbloemen, Zeegrass met roode Bloemen, en verder alles wat tot eene welingerigte en ruim voorziene Bloemkweekerij behoort.

Pelargoniums, Graniums en Maandrozen, bij de partij per pot voor 25 Cents. Tevens zullen bij hem de Zaden van bovengenoemde Bloemen verkrijgbaar zijn. Belooft eene prompte en civiele bediening en verzoekt een ieders gunst en recomandatie.

Leeuwarden,
den 4 Maart 1839.

L. DU PRÉE,
Bloemkweeker.

MATTHIEU PAAK, Fabrikur in Stroochoeden, wonende in de Bollemansteeg, letter F, no. 311, binnen deze Stad, berigt hiermede het Publiek, dat hij allerhande soorten van STROOHOEDEN, tot den civilsten prijs en naar den laatsten smaak vervaardigt. Verzoekende een ieders gunst en aanbeveling.

DE GEBROEDERS BUFFA,

Van Amsterdam, hebben de eer, het geëerde Publiek te berigten, dat zij alhier gearriveerd zijn met een fraai assortiment PRENTEN, alsmede alle soorten van TEEKENBEHOEFTE.

Zijn uitpakkt bij C. HENNING, op de Vleeschmarkt, letter F, no. 2, te Leeuwarden.

Rijn- en IJssel-Stoomboot-Maatschappij.

Dienstregeling over de maand Maart 1839.

Iederen Maandag, Woensdag en Zaterdag, 's morgens ten 10 ure van Kampen naar Amsterdam.

Iederen Dingsdag, Donderdag en Zondag, 's morgens ten 7 ure van Amsterdam naar Arnhem.

Iederen Maandag en Woensdag, 's morgens ten 7 ure, van Kampen naar Arnhem.

„ Zondag en Dingsdag, 's morgens ten 7 ure, van Arnhem naar Kampen.

„ Donderdag, 's morgens ten 6 ure, van Arnhem naar Keulen.

„ Zaterdag, 's morgens ten 6 ure, van Keulen naar Arnhem.

„ Nog wordt te Bolsward verlangd een ONDERMEESTER, van (ten minste) den derden rang, voor de Nederduitsche School van den Heer H. M. AMENT. Het salaris is f 200, zonder kost en inwoning. — Aspiranten vervoegen zich tot den 1 April eerstkomende, in persoon of met vrachtvrije brieven tot den Secretaris der Stedelijke School-Commissie W. VAN HULST.

„ Een bekwame LETTERZETTER, welke van goede getuigenissen is voorzien, kan vast werk bekomen ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen.

„ Een WAGENMAKERSKNECHT, het Boerewerk grondig verstaande, kan tegen een best loon werk bekomen op Mei e. k., bij ARNOLDUS L. ERNST, te Rinsumageest. Brieven franco.

„ Een SCHOENMAKERSKNECHT, ongehuwd, zijn werk geheel verstaande, kan voor een jaar werk bekomen, liefst op den 1 of den 12 Mei, bij

Woudsend,
den 5 Maart 1839.

„ Een verlangt met April aanstaande een BAKKERSKNECHT, zijn werk gedeeltelijk verstaande. Adres met franco brieven aan K. H. VROLIJK, te Hindeloopen.

„ Een BAKKERSKNECHT, 22 of 24 jaren oud, van de Hervormde Godsdienst en van goede getuigschriften voorzien, zijn werk geheel of gedeeltelijk verstaande, kan terstond werk bekomen als *Middelknecht*, voor goed loon, bij J. HILVERDA, Mr. Bakker op de Brouwersgracht te Harlingen.

„ Ter STEENDRUKKERIJ van G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden zijn gedrukt en te bekomen: *Staten der Administratie van Huiszittende Armen*, zullende die van Godshuizen met den 15 dezer mede verkrijgbaar zijn.

„ De Boekhandelaar B. SCHAAFSMA, en Boekdrukker D. MEINERSMA, Wz., te Dokkum, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

- 1°. DRIETAL LEERREDENEN, betreffende de volkomene vestiging der Christelijke Hervormde Gemeente, de Zwaagwesteinde, mede ten vervolg harer Geschiedenis; door W. C. van der Zwaag, Predikant aldaar. Prijs f 1.40.
- Deze Bundel in welken ook de Feestrede ter Inwijding van de nieuwe Kerk, onderscheidt zich door een uitvoerig Voorbericht, en gegraveerden titel met Vignet voorstellende de beide Kerkelijke Gebouwen; en is opgedragen aan Z. E. den Minister van Staat belast met de generale directie voor de zaken der Hervormde Kerk.

- 2°. Beschrijving van eenen nieuwen PLOEG, Roerploeg of Stuurploeg genoemd, of den Voet- en Radploeg in hetzelfde zamenstel vereenigd, met opheldering van de daarbij gevoegde afbeeldingen. Uitgevonden door W. van Peijma, Lid Correspondent der Nederlandsche Maatschappij van Nijheid, Lid van het Provinciaal Utrechts Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, Lid der Commissie van Landbouw in Vriesland, Broeder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Landbouwer te Ternaard. Prijs 50 Cents.

VERKOOP VAN BOEKEN

in den loop der maand April, door Th. IJPMMA, Boekhandelaar te Franeker. Wie hier iets verkiest bij te voegen, wordt verzocht zulks ten spoedigsten te doen.